

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

Årskrift

ÅRSSKRIFT 2017

INDHOLD

	side
Bestyrelsen	2
Arkiverne	3
Regnskab 2016	5
Beretning 2016	6
Generalforsamling 2016	6
Fynsk er fint	7
Aftentur rundt i sognene	8
Arkivdag	9
Erindringer fra min barndom	9
Fra Fyns smukke egne -tegning	13
Hesbjerg	14
Kvindes valgret	19
Kalørgården	23
En høkerforretning i Korup by	25
Arkivalier fra lokalarkiverne	28
Afleveringer og forespørgsler	32

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

Indmeldelse kan ske ved bestyrelsens medlemmer eller på arkiverne.

Kontingent: 75 kr. årlig pr. husstand.

Vedtægterne udleveres ved henvendelse til arkiverne.

Antal medlemmer pr. 31. december 2016: 370 husstande.

Årsskriftet er trykt i 420 eksemplarer.

Redaktion: Erik Lund.

Redaktionen afsluttet primo januar 2017.

Billeder uden angivelse er foreningens optagelser.

Årsskriftet uddeles til medlemmer og interesserede og fremlægges på bibliotekerne.

Foreningens hjemmeside: **www.korup-ubberud-lokalhistorisk.dk**

Foreningens Bank: Danske Bank Reg. Nr. 1551 Konto nr. 6357393.

Bestyrelsen for Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

Formand:

Anne Thaulow
Ellekratvej 2A, 5200 Odense V
Tlf. 6596 7508
mail: afthaulow@gmail.com

Næstformand:

Lisbeth Jørgensen
Pederstrupvej 92, 5210 Odense NV
Tlf. 6594 2087
mail: birkhoej@privat.dk

Sekretær:

Elly Trøjgaard
Ejlstrupvej 185, 5200 Odense V
Tlf. 6594 2935
mail: andersen-troejgaard@kalnet.dk

Kasserer:

Freddie Westergaard
Rørsangervej 16, Korup, 5210 Odense NV
Tlf. 6594 2125
mail: lokalhistoriskforening@kalnet.dk

Harry Nielsen
Egevej 45, Ejlstrup,
5200 Odense V
Tlf. 6594 2704
mail: hama@korup-al.dk

Henning Jespersen
Søbakkevej 7,
5210 Odense N V
Tlf. 6594 2828
mail: hj@slukefter.dk

Erik Lund
Søbakkevej 61, Korup
5210 Odense NV
Tlf. 21 26 38 73
mail: lunderik@dlgmail.dk

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forenings opgave er at understøtte arbejdet på de to lokalhistoriske arkiver i henholdsvis Korup og Ubberud. (For nærmere oplysninger om arkiverne se nedenfor.)

På arkiverne arbejdes der med at

Interviewe og lave båndoptagelser.

Lave video.

Fotografere og scanne billeder.

Indsamle arkivalier.

Finde billeder og fotografier fra sognene.

Registrere arkivalier.

Finde stof om sognene i aviser og blade.

Arkivet i Korup

Adresse: Arkivet har til huse i mødelokalet hos Korup Kultur- og Idrætscenter,
Præstevej 12, Korup, 5210 Odense NV
Skilt ved indgangen viser vejen.
Undtagelsesvis kan placeringen tirsdag aften være i Centrets forhal.

Arkivleder: Freddie Westergaard
Rørsangervej 16, Korup, 5210 Odense NV,
Tlf. 6594 2125
mail: koruplokalarkiv@kalnet.dk

Åbningstid: 2. tirsdag i måneden kl. 19.00 –20.30
Oktober – marts tillige torsdag kl. 10 -12

Nedenfor viste personer er beskæftiget på Korup Arkiv i arkivets åbningstider

Freddie Westergaard

Lisbeth Jørgensen

Helge Green

Erik Lund

John Andersen

Arkivet i Ubberud

Adresse: Ubberud Skole, Ubberudvej 30, Ubberud, 5491 Blommenslyst.
Arkivet ligger i den ældste del af skolen over for kirken.
Skilt ved indgangen.
mail: ubberud.lokalarkiv@gmail.com

Arkivleder: Henning Jespersen
Søbakkevej 7, 5210 Odense N V
Tlf. 6594 2828
mail: hj@slukefter.dk

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 18.30 – 20.00
Okt. - marts tillige kl. 10 -12

Nedenfor viste personer er beskæftiget på Ubberud Arkiv

Anne Thaulow

Elly Trøjgaard

Henning Jespersen

Harry Nielsen

Bente Jespersen

Margrethe Nielsen

Karen Kühn

Ove Kühn

For begge arkiver gælder det, at de er lukket i skoleferier.
Besøg uden for åbningstiden kan ske efter aftale med arkivlederen eller et bestyrelsesmedlem.

Har du billeder, beretninger/historier, oplysninger, dokumenter eller lignende, som du mener kan være med til at udbygge arkivernes viden om lokalområdets udvikling gennem tiderne, så vil vi meget gerne høre fra dig. Vi behøver ikke at beholde dit materiale, men vil gerne have lov til at tage en kopi heraf og dermed være med til at bevare det for eftertiden og for de mange, som søger oplysninger om deres aner.

Husk i den forbindelse på, at også 60'erne, 70'erne og 80'erne en dag bliver "historie" for vore efterkommere.

Årsregnskab 2016
for
Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

Indtægter

		<u>Budget 2017</u>
Medlemskontingent indbetalt i 2016	24102,-	26000,-
Tilskud fra Odense Kommune	32000,-	10000,-
	<u>56102,-</u>	<u>36000,-</u>

Udgifter

Tryk af årsskrifter, kalendere og reklamer	9753,75	10000,-
Kontorartikler	2147,70	2000,-
Representation	1898,30	
Møder, kursus og generalforsamling	3609,75	3000,-
Kontingent til foreninger, girogebyrer	340,-	1000,-
Porto, papir, film og bøger.	2805,75	3000,-
Arkivdag, udstillinger, udflugter	1205,-	2000,-
Tilskud til Ubberud arkiv	6000,-	7000,-
Tilskud til Korup arkiv	6000,-	7000,-
	<u>33760,25</u>	<u>35000,-</u>
Årets resultat	22341,75	1000,-

Egenkapital

Beholdningen pr. 1. jan. 2016	10138,74
Årets resultat	<u>22341,75</u>
Beholdningen pr. 31 dec. 2016	<u>32480,49</u>

Regnskabet sendt til revision den: 11/1-17 F. Westergaard
kasserer

Regnskabet revideret den: 13/1-17

*Regnskabet gennemgået. Ingen
bemærkninger*

Anders Lunden
revisor
Anders Lunden

Henry Nissen
revisor
H. Nissen

Beretning Korup Ubberud Lokalhistorisk forening 2016

Der var genvalg til bestyrelsen på alle poster ved det konstituerende møde, og vi har i årets løb afholdt 3 møder.

Korup har som de plejer udstillet i Sognegården, men afkortede udstillingen og flyttede den til hallen i forbindelse med Idrætsforeningens 75 års jubilæum.

Freddie viste billeder fra det gamle Korup den 14. marts i Grævlingehuset og deltog sammen med John i deres åben hus i september for om muligt at hverve nye medlemmer.

Fælles havde vi i arkiverne 2 sogneture i september, som begge havde stor tilslutning og afsluttedes med kaffe i henholdsvis Koruphallen og Ubberud Kultur og Bevægelseshus.

I november havde vi fælles udstilling i Sognegården med fint besøgstal.

Ubberud er i dialog med projekt Modstrøm (projekt under Kulturarv Fyn) som muligvis vil udpege Hesbjerg Slot til at være i centrum for Modstrøm Festivalen sept. 2017. Vi skal evt. levere billeder m.m. til brug for en publikation

Desværre er der stadig ingen løsning på Korup arkivs lokale problemer. Men når den nye skoleinspektør har fundet sin plads vil vi forsøge at få et møde med ham om en mulig løsning.

Begge arkiver arbejder på at gøre både nyt og gammelt materiale så tilgængeligt som muligt på www.arkiv.dk

Vi modtager stadig gerne materiale, husk på at vi kun har det der bliver afleveret til os.

Hvis I ikke ønsker at aflevere materialet kan vi kopiere og bevare det for eftertiden.

Stor tak til alle på arkiverne for godt samarbejde og tak til de, der hjælper med omdeling af materiale.

Generalforsamlingen 2016

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening afholdt tirsdag den 15. marts 2016 sin ordinære generalforsamling i Korup Sognegård, hvor godt 100 af foreningens medlemmer var mødt frem.

Formanden Anne Thaulow bød velkommen og foreslog John Andersen som dirigent, hvilket forsamlingen godkendte uden indsigelser.

Anne Thaulow startede sin beretning med at mindes Jens Peter Jensen, der var afgået ved døden i det forgangne år. Jens Peter Jensen var i flere år arkivleder på Korup arkiv, hvor man havde megen glæde af hans store kendskab til lokal området.

Formanden omtalte herefter de forskellige aktiviteter (udflugt og udstillinger), som var gennemført i 2015 og takkede for den altid store opbakning, der blev udvist fra medlemmernes side, når foreningen inviterede.

Endvidere omtalte formanden, at lokaleproblemet i Korup stadig ikke var løst, så arkivet her fortsat af holder de ugentlige arbejds møder i hallens mødelokale. Ubberud arkiv derimod har fået en aftale

Dirigenten har ordet.

med skolen om at anvende stueetagen til arkivet, hvorved man slipper for de besværlige adgangsforhold til første salen. Formanden nævnte også, at arkiverne får god respons fra såvel medlemmer som ikke medlemmer, der har været på internettet, på adressen **arkiv.dk**, hvor man kan se, hvad de enkelte lokalarkiver i hele landet rummer af informationer og billeder. Responsen går både på fejl, der har sneget sig ind, samt på supplerende oplysninger, og begge dele er arkiverne meget glade for. Sluttelig oplyste formanden, at Helge Green under eventuelt vil vise og kommentere foreningens hjemmeside, som han har givet en ansigtsløftning.

Formanden afsluttede sin beretning med en tak til alle hjælperne på arkivet for en god indsats, og beretningen blev herefter godkendt uden bemærkninger fra forsamlingen.

Freddie Westergaard gennemgik regnskab og budget, der ligeledes blev godkendt uden bemærkninger, og da der ikke var indkomne forslag, gik dirigenten videre til valg af bestyrelsesmedlemmer, revisorer og suppleanter, hvor resultatet blev genvalg på alle poster.

Under eventuelt gennemgik Helge Green den nye reviderede hjemmeside og viste eksempler på, hvad der gemmer sig af informationer under de enkelte afsnit. Hjemmesiden finder man ved i Google's søgefelt at skrive **korup-ubberud lokalhistoriske arkiv**.

Helge Green benyttede lejligheden til at nævne, at hvis nogen gemmer på ting eller historier, som fortæller om, hvordan livet engang formede sig i lokalområdet, så er arkiverne meget interesserede i at modtage såvel skriftlige dokumenter som billeder eller blot låne disse ting, så de kan kopieres og indgå i samlingen.

Da der ikke var yderligere punkter under eventuelt, kunne dirigenten hurtigt afslutte generalforsamlingen og takke forsamlingen for god ro og orden, hvorefter man kunne gå videre til næste punkt, der var kaffe med kanelstang og lagkage.

Efter kaffepausen gav formanden ordet til Anders Wedel Bertelsen, (kendt som sprogdoktoren fra Fyens Stiftstidende), der ville holde et foredrag om dialekter under overskriften

Fynsk er fint.

Anders W. Bertelsen startede med at konstatere, at over 100 deltagere til hans foredrag måtte være ugens rekord. Om sin baggrund fortalte han, at han gennem 11 år nu har været sprogdoktor på Fyens Stiftstidende, hvor han har to hovedopgaver.

1. at skrive om dialekter på bagsiden af mandagens avis.
2. at lære journalisterne at skrive dansk.

Hvad punkt to angår, oplyste han, at journalister ikke er specielt gode til at stave, så der er ca. 300 fejl i den daglige avis, hvilket dog ikke er specielt for Fyens Stiftstidende, det gælder også andre aviser og også bøger.

Anders W. Bertelsen - en god fortæller

Om dialekter fortalte han, at de kan deles i tre hovedområder, nemlig ø mål, jysk samt østdansk.

Fynsk dialekt opdeles efter tre hovedområder, Vestfyn, Østfyn og Sydfyn, som hver har deres særpræg.

Korup-Ubberud henregnes herunder til Vestfyn, men på grund af beliggenheden på grænsen mellem land og by med mange tilflyttere betragtes området som én sproglig smeltedigel med rigtig mange ”fynskagtige” spor.

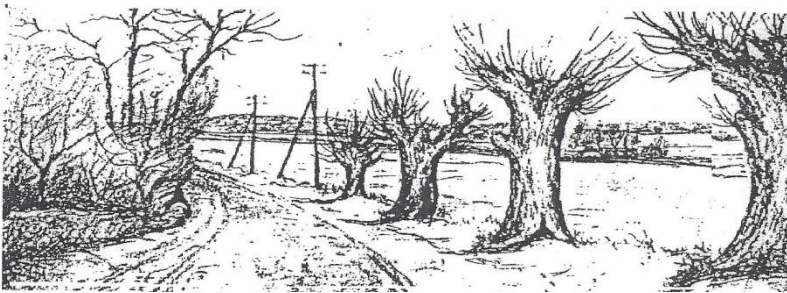
Fynsk er et talesprog, som kendetegnes ved at have tre køn (han, hun og intetkøn), det mangler det bløde d, og så har det en opadgående tone i slutningen af ordene. Af andre kendetegn kan nævnes, at der findes særlige fynske ord (lejfig, mølle), at man har tryk på sidste stavelse (Lumby, Martofte), at man har langtrukne vokaler (Ooo Bee) og har modsat køn (et kop, et tallerken). Han gennemgik mange eksempler på forskellen i udtalelsen af ord fra område til område alene på Fyn, hvilket medførte bekræftende kommentarer fra salen.

Anders W. Bertelsen fortalte om sprogets udvikling gennem 1000 år og gav eksempler på, hvordan ord er kommet ind i det danske sprog og gennem tiden har ændret stave og talemåde, og han omtalte herunder det arbejde, der her var udført af sprogforskeren Rasmus Rask (1787-1832), der stammede fra Brændekilde.

Med hensyn til dialekternes overlevelse sagde han, at der er sket en gradvis udtynding af disse bl. a. på grund af radio og tv, at flere tager en højere uddannelse og at der sker en udvandring fra land til by. Der er dog eksempler på, at unge har to sprog, rigsdansk når de er på udebane og dialekt, når de er lokalt (særligt Sønderjylland). Med hensyn til at miste dialekten slog han fast, at det er melodien i sproget, man bevarer længst.

Da der blev åbnet for spørgsmål fra salen, fik Anders W. Bertelsen notesbogen frem, og der vil sikkert i kommende artikler fra sprogdoktoren komme henvisninger til ord, der dukkede op her på mødet.

Alt i alt var det et foredrag, der blev fremført med lune og havde tilhørernes fulde interesse - en god aften.

Aftentur rundt i sognene

Den 14. og 15. september 2016 havde Lokalhistoriske forening arrangeret to guidede busture rundt i sognene.

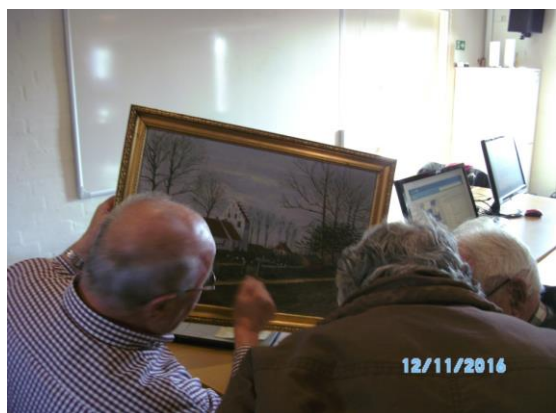
Der var stor interesse for turene, så begge busser var fyldt til sidste plads, da de startede ud fra Ubberud den 14. og fra Korup den 15.

Guideerne, Harry fra Ubberud og Freddie fra Korup fortalte levende om de steder, man passerede på rundturen, og som et ekstra plus var man begge dage begunstiget af en smuk sommeraften med en flot solnedgang.

Bege turene afsluttedes med kaffe og hyggeligt socialt samvær.

Arkivdag.

Lørdag den 12. november inviterede Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening til arkivdag i Korup Sognegård, hvor man ville vise eksempler på arkivalier fra arkivernes gemmer. Omkring 70-80 personer benyttede lejligheden til at se på de udstillede billeder og fik sig efterfølgende en hyggelig snak omkring bordet medens de nød en kop kaffe og friskbagte småkager.

Erindringer fra min barndom

Af: Vognmand Hans Madsen, Korup

Jeg er født den 28. juni 1906 i Slukefter i Korup sogn.

Da jeg er født og opvokset tæt på Rugårdsvej, ved siden af Slukefter Kro, vil jeg fortælle om mine oplevelser som barn og hvad, jeg husker om hvad og hvem, der færdedes på landevejen, som jeg tydeligt kan se for mig endnu. Rugårdsvej så jo ikke dengang ud, som den gør i dag. Det var kun en smal vejbane, som kun bestod af grus og sten, og den var meget ujævn og i regnvejr med store vandpytter.

Ved hver side stod en række hovedpile, som var 3 a 4 meter høje, hertil en græsrabat på hver side. I græsrabatten var der en smal sti, som var frem kommet ved trafik af gående og nogle få cyklende, idet her var mere jævnt og blødt at færdes end ude på den hårde vej.

Ovennævnte piletræer blev fældet under første verdenskrig, og stammerne brugtes til tændstikker.

I min tidlige barndom var der ikke mange cykler på vejen, idet ikke mange havde en cykel og mange slet ikke kunne cykle. Jeg husker, at min mor fortalte, at hun tjente i Over Holluf, og at hun måtte gå, når hun skulle hjem til Vilvestofte.

Barndomshjemmet.

Billedet er taget fra nordsiden, så man ser, gårdspladsen på den lille ejendom i bindingsværk. Ejendommen blev nedrevet i forbindelse med vejudvidelsen sidst i 50'erne.

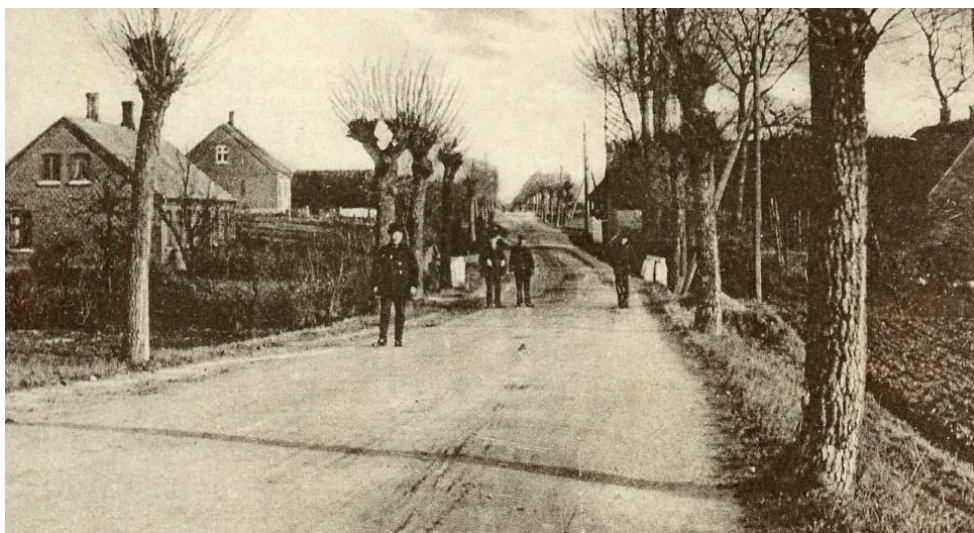
Det, jeg så tydeligt husker, var blandt andet store koppel heste med en 12-14 stk. koblet sammen ved siden af hinanden og bag ved hinanden, og de bageste var bundet til halerne på dem foran, og der var en mand, der red på en af de forreste. Det var heste, som var opkøbt af hestehandlere ude omkring på gårdene og som så skulle sælges videre inde i Odense.

Og så var der fragtmænd fra Rue, som med hestekøretøj kørte til Odense med fragt. Jeg tror han kørte til Odense hver anden dag. Så kom der også et hestekøretøj, manden blev kaldt for Mads Sand, han kørte rundt og solgte sand til private. Det var sand til at strø på gulvene og til spytbakker, der fandtes i hvert hjem dengang. Gulvene bestod enten af fliser eller hvidskurede bræddegulve, som der så blev strøet sand på. Fra mit hjem husker jeg kun, at vi havde en stue, hvor der var sand på gulvet, i de andre stuer var gulvene ferniseret.

Så kom der også nogle sigøjnervogne, det var nogle store beboelsesvogne, som sigøjnerne boede i, og som de flyttede fra sted til sted. Vi børn var bange for disse køretøjer, vi havde hørt, at sigøjnerne kunne finde på at fange os og tage os med, så vi sørgede for at komme væk, medens de kørte forbi. Der kom også ret ofte en mand gående med en sæk på nakken, han gik rundt og solgte grydeskeer og børster. Manden hed aldrig andet end stjernekliggeren, fordi der var noget i vejen med hans øjne, så når han kom gående ud ad landevejen, lagde han nakken helt tilbage og ansigtet lige i vejret, for det skulle han for at kunne se fremad.

Der var også et andet hestekøretøj, som jeg har tænkt på så tit, det var en der hed Lars Larsen (på fynsk Las Lausen), som boede inde på Vesterbro i Odense, han kørte træ fra Langesø skove og ind til savværkerne i Odense.

Han holdt nogle gange ind på kroen, og der husker jeg tydeligt, når han skulle af sted igen,

Rugårdsvej ca. 1920 - (Korup Lokalarkiv),

hvordan hestene måtte slæbe, når de skulle sætte disse store læs i gang .Det var tit om vinteren, at han ikke kom tilbage fra skoven, inden det var mørkt, så det må have været en drøj tur, inden han nåede hjem.

Det næste køretøj, jeg vil fortælle om, var af en anden størrelse, det var en med en trækvogn, og manden blev kaldt Pjaltekræmmeren. Han havde en stor dansk hund til at hjælpe med at trække vognen. Han kørte rundt til beboerne og opkøbte gamle klude, og som betaling gav han gerne en griffel eller en blyant, så der var jo ikke mange penge i sådan en handel – en griffel kostede 2 øre.

Så husker jeg da også, da de byggede Nordvestbanen, der blev åbnet i 1911. Banen gik jo for enden af vores mark, så vi kunne jo følge med i, hvad der foregik under bygningen.

Naboens børn og mig og mine søskende vi legede meget sammen, og jeg kan huske, at vi legede nede, hvor de byggede banen. Der var lavet et vigespor neden for vores mark, og jeg husker, at vi engang havde fået skiftesporet slået over til sidespor, og så kom arbejdstoget kørende, men vi nåede lige at få skiftet sporet igen, inden toget nåede frem.

Der var også en god legeplads lige indenfor i Billeshaves mark, der stod en stor stabel sveller, og oven på dem stod der en stor tønde med vand til arbejdslokomotiverne. Vandet blev pumpet op fra

en mergelgrav, der lå ved siden af, og manden der skulle pumpe vand blev kaldt Peder Ædru eller Peder Aldrigfuld. Ved selve jordarbejdet af banelegemet blev der for en stor del benyttet trillebør, og der var gerne 10-12 mand på stribe med hver sin trillebør, og så var det bare med at få top på, inden formanden råbte, så klapper vi og så op igen.

Banebisser (Korup Lokalarkiv)

Der var jo en del fremmede arbejdere ved banen, da banen blev bygget her på egnen, de blev gerne kaldt banebisser, og dem var vi børn ikke så modige ved, når der kom sådan en gående på landevejen, så var det bare om at komme væk.

Da banen var færdig, var der en gratis tur med toget, så min far og vi søskende var med en tur til Brenderup og retur.

Men som sagt, så boede vi lige ud til landevejen, og derude foregik vores leg på flere måder, blandt andet spillede vi Jeppe. Det foregik gerne ude midt på landevejen, der var jo ikke hvert øjeblik et hestekøretøj, og biler var der ingen af, så der var god plads at lege på. At spille Jeppe var noget med et par mursten og et par kæppe, men det er noget vi ikke ser mere. Så spillede vi trille med en trille, der var lavet af en rund stok på en 10-12 cm., og vi trillede med tøndebånd, og det foregik alt sammen på landevejen.

Den første bil, jeg kan huske var en dyrlæge Lund inde fra Odense, der havde et trehjulet køretøj, et hjul foran og to bagved, og så var der en lang stang hen til forhjulet til at styre med. Jeg husker også, når der var St. Knuds marked i Odense, så lå vi ude i vejgrøften og så bønderne komme kørende hjem fra markedet, og så råbte vi ”gi’ markedsgave, gi’ markedsgave”, og nogle gange blev der da kastet en pose med slik ned til os.

Om vinteren kælke-
de vi på en bakke i
Hole Skov, den
samme bakke, som
benyttes i dag, men
det var jo på en
hjemlavet slæde.
Jeg løb også meget
på skøjter. Vi havde
en god skøjtebane
lige neden for ha-
ven, og der var også
en god skøjtebane
henne ved Slukefter
holdeplads, hvor der
var en stor udgrav-
ning fra dengang, da
banen blev anlagt.
Jeg husker tydeligt,
at de nye skøjter, jeg
fik, kostede 2 kr.

Kælkebakken i Hole Skov ca. 1932 (Korup Lokalarkiv)

Før jeg kom ud af skolen, var jeg nogle gange på arbejde ude omkring, men hvorfor ved jeg ikke, for jeg har aldrig været tvunget til det af mine forældre. Blandt forskellige steder var jeg nede hos gdr. Anders Hansen (Lille Anders) i Trøstrup og tynde roer ud. Så vidt jeg husker, mødte jeg kl. 6 om morgenen og begyndte med at spise øllebrød, der blev serveret i et blikfad midt på bordet. Der sad vi så og stangede alle sammen, så det blev noget værre vælling til sidst.

Så var jeg på roearbejde hos en, der hed Ejnar Madsen i Hole Skov og havde forskelligt arbejde for en Johannes Brandenburg, der dengang havde Schestedlund.

Jeg plukkede også pærer nede i Sværup Mølle, det foregik i et højt gammelt træ, hvor jeg kravlede rundt i grenene, hvor de ikke selv kunne nå op. Jeg rejste da også kegler henne på Slukefter Kro, det var mest om søndagen, og det kunne godt give en 10 kr. på en god dag, og det var jo mange penge dengang.

Før vi blev konfirmerede kørte min bror Niels og jeg mange gange på torvet i Odense, det var dengang på Flakhaven, at det foregik, så vi skulle gerne tidligt op, for det tog jo sin tid at komme derud med hest og vogn, og det var jo med at være derude tidligt for at få en god plads. Vi havde en ret stor have derhjemme og mange frugttræer, så der kunne sagens blive noget at handle med, blandt andet husker jeg påskeliljer, æbler, pærer, hyldebær og forskellige andre bær.

Hans Madsen

Efterskrift: Hans Madsen, der i mange år drev vognmandsforretning i Korup døde 20. marts 1986.

Fra Fyns smukke Egne

Fyns Tidende bragte den 13. oktober 1929 denne tegning udført af Herman Madsen med overskriften:

EN MALERISK GAMMEL GAARD VED SLUKEFTER

Fra Fyns smukke Egne.

Et kort Stykke før man når Slukefter, naar man kommer fra Odense, ligger der en malerisk gammel Gaard et stykke fra Landevejen. Et Par høje Træer ved Indkørslen giver en smuk Virkning i Udsigten mod den saa smukt beliggende Gaard. Omkring den gamle Gaard med det hyggelige Straatag breder Udsigten sig mod et vidt og storslået Landskab

Hesbjerg.

Jørgen Lauersen Vig og hans skole på "Hesbjerg".

Af: Peter Peschardt Nørtoft.

En tidlig efterårsdag i 1958 var jeg i gang med at skræpløje en stubmark oppe i Vestermarken på mine forældres gård, "Damgård" i Sdr. Kollemorten. Det var det år, jeg i september ville blive 19 år. - Jeg havde været karl hjemme på gården, siden jeg i 1954 blev konfirmeret, kun afbrudt af 5 måneders ophold på Vesterlund

Ungdomsskole. Mine forældre havde altid en pige og to karle som medhjælpere på gården, og vi syv søskende, to piger og 5 drenge, blev medhjælpere efterhånden, som vi blev konfirmeret. Den sommer var min yngste bror karl sammen med mig.

Om foråret havde jeg været på session og var blevet fritaget for at være soldat, så jeg følte, at jeg nu kunne råde over min egen fremtid. Og det var netop min fremtid, jeg havde i tankerne den dag, mens jeg pløjede. I løbet af sommeren havde jeg ofte tænkt på, at der var for meget rutinearbejde i landbruget, og det havde jeg mindre og mindre lyst til, og drømmen om at få min egen gård engang strejfede mig slet ikke. Desuden syntes jeg, at jeg glemte mere og mere af det, jeg havde lært i folkeskolen og på ungdomsskolen. Mine tanker om det, og at jeg nu selv kunne bestemme over min tid, gjorde, at jeg tog en beslutning om at begynde at læse. Så da jeg kom hjem til middagspausen, meddelte jeg mine forældre, at jeg ville til at læse, selv om vejen var lang, da jeg ingen eksamener havde. Min mor havde været på Uldum Højskole i 1924 og havde ofte forbindelse til kammerater fra dengang, og fra én af dem havde hun hørt om, at en nevø til forstanderen, Lauersen Vig havde købt et slot i nærheden af Odense og havde oprettet en skole, hvor man kunne læse til præliminæreksamen og samtidig arbejde ved landbruget og i skoven. Vi ringede til Jørgen Lauersen Vig og aftalte et besøg på Hesbjerg. Der var plads, og den 1. november kunne jeg begynde.

"Slottet"

Når man som ny elev ankom til Hesbjerg, blev man af Vig budt velkommen og fik anvist et umøbleret værelse. Møblerne skulle man selv hente i kælderen under hovedbygningen (slottet). I hvert værelse var der en kakkelovn, som man selv skulle fyre

i og selv hente brænde til og bære aske ud fra. - Med hensyn til aske; plastik var en forholdsvis ny ting dengang, og da en af mine kammerater engang havde puttet varm aske i en plastiktik spand og båret den ud, kom han tilbage med en si. Gløderne havde smeltet huller i bunden af spanden. - Møblerne var brugte, og Vig havde købt dem på auktioner i Odense, blev der sagt. Jeg skulle dele værelse med Mogens Vigild, hvis forældre var uddelerpar i Tønning/Træden brugsforening ved Brædstup. Han var ca. 3 år yngre end jeg og var også gået ud af undervisningssystemet efter folkeskolens 7. klasse. Det var en ret almindelig situation for mange unge mennesker dengang; man havde forladt skolevæsenet og kom senere hen i tanker om, at man egentlig gerne ville lære noget mere uden specifikt at vide, hvilken faglig uddannelse, man endte med at ville have. Derfor var Vigs skole en god ide. - Selvfølgelig kunne man også vælge at læse på præliminærkurser/skoler. Den mulighed fandtes også, og da Vigs skole ikke var statsanerkendt, skulle man det sidste halve år, før man om sommeren skulle til eksamen, gå på præliminærkursus i Odense, mens man stadig boede på Hesbjerg.

Den 1. nov. 1958 var vi 6-8 unge mænd og måske et par piger, der begyndte på Hesbjerg. Der var også tidligere ankomne elever, så med Vig selv, lærerne: Nielsen (*filosoffen, se billede th.*), Erling Kristiansen (senere præst), Archenheil (tysker, flygtede fra Norge til Sverige under krigen) og bestyreren af landbruget og skovbruget, Poul Hansen samt økonomaen, Inger Kudahl, der stod for husholdningen, og os elever, piger og karle, var vi så vidt jeg husker 20- 22 mennesker rundt om spisebordet hver dag ved de faste spisetider kl. 8.30, kl. 12.00 og kl. 18.00.

Det kostede 500,00 kr. om måneden at være på Hesbjerg, men Vig havde tidligere i sit liv besøgt mange klostre og taget ideer med derfra. Han mente, det var en god ide at have praktisk arbejde samtidig med, at man studerede, så hvis man arbejdede ved landbruget/i skoven eller for pigernes vedkommende i køkkenet, skulle man betale mindre. For

hver time om dagen man arbejdede, skulle man betale 125,00 kr. mindre om måneden. Jeg arbejdede 4 timer om dagen, så jeg betalte ingenting. Det praktiske arbejde foregik om formiddagen fra kl. 9.00 til 12.00 og om eftermiddagen fra kl. 13.00 til 17.00. Jeg arbejdede altid om eftermiddagen, så jeg ikke blev bagefter i timeregnskabet, men jeg arbejdede ofte alene, da der vist ikke var andre, der betalte hele opholdet med arbejde. Når vi havde spist om aftenen, førte bestyreren, Poul Hansen, timeregnskabet, idet han spurgte hver enkelt hvor mange timer, man havde arbejdet den dag.

Undervisningen foregik om morgenen fra kl. 7 til kl. 8.30 og om aftenen fra kl. 18 til kl. 21 - som jeg husker det. Om formiddagen skulle jeg så lave opgaver og læse andre lektier. Og om eftermiddagen arbejdede, jeg som nævnt praktisk.

(Undervisning i biblioteket - Ubberud Lokalarkiv).

Kl. 21.00 var der aftenkaffe og derefter hyggesnak eller flere lektier, hvis man ikke var blevet færdig med disse. Vig underviste i fransk i middagspausen og i latin efter kl. 22. Jeg meldte mig til begge dele men det blev kun til et par måneder, da det simpelthen blev for hårdt. Vi var kun 2-3 elever på disse hold, og undervisningen foregik i biblioteket, hvor vi sad i lænestole. Det var naturligvis også for meget for Vig. Jeg oplevede et par gange, at han simpelthen faldt i søvn under latinundervisningen. Det må også have været søvndyssende at sidde i en dyb lænestol fra kl. 22 til 24 og høre på vores oplæsninger eller oversættelser af latinske tekster.

Når Vig underviste, brugte han ofte episkopet. På den måde var alles opmærksomhed rettet mod den samme tekst oppe på lærredet, og Vig brugte pegepinden. Det kunne være fx i engelsk. Men det kræver disciplin af eleverne, at de ikke sidder og foretager sig andre ting i halvmørket. Jeg brugte selv senere som folkeskolelærer episkopet i min undervisning, dog mest til fremvisning af billeder og tegninger som illustration i undervisningen. Et godt apparat, som hurtigt gik af mode eller blev udkonkurreret af andre AV hjælpemidler.

Avlsbygningerne

Jeg var på Hesbjerg i 13 måneder og forlod dermed skolen lidt ind i december 1959. Jeg havde besluttet mig til at læse til folkeskolelærer på Jelling seminarium. I dag skal man have studentereksamen for at blive optaget på et seminarium, som det vel dårligt nok hedder mere. Dengang optog man ”plov-mænd” på seminarierne, dog med visse kvalifikationer. Man skulle så op til eksamen i alle fag og kunne dumpe eller bestå optagelsesprøven. Man kunne også bestå uden at komme ind på det seminarium, man havde gået til optagelsesprøve på. Men havde man en realeksamen eller en præliminæreksamen med karakteren mg + eller mere, kunne man gå op til begrænset prøve; kun i dansk regning og religion. Da jeg ikke efter 1½ år på Hesbjerg og i Odense

kunne regne med en sådan karakter, bestemte jeg mig for at søge ind på Jelling Seminariums forbedringsklasse dette ca. halve år. Hvis jeg blev optaget, kunne jeg spare et år i mit uddannelsesforløb. - Det gik, som jeg havde håbet. Jeg blev optaget på Jelling Seminariums 1. klasse fra august 1960.

Ovenstående uddannelsessituation var den niche, som Vig arbejdede i for at tjene penge til at drive Hesbjerg, men hans intentioner med hensyn til fredsforskning og oprettelse af et kloster, kendte vi allerede dengang. Vi unge mænd, for der var kun ganske få piger, blev i omegnen kaldt ”munkene fra Hesbjerg”

Jørgen Lauersen Vig var en utrolig jævn og ligetil personlighed trods sine høje uddannelser. Man følte sig aldrig mindreværdig, når man snakkede med ham eller blev undervist af ham. Det var som om, han var interesseret i andre menneskers tanker og meninger. Derfor husker jeg også meget få

disciplinære problemer på hans skole. Man kunne dog godt blive idømt straf, hvis man ikke havde forberedt sig ordentlig/lært sine lektier. Engang skete det åbenbart for ofte for en elev i fransk. Vig havde søgt og fået bevilget et flag fra ”Danmarkssamfundet”, og så skulle flagstangen males, ikke at den forsømmelige elev skulle gøre det. Nej, Vig malede den selv, medens den forsømmelige elevs straf bestod i 3 timers ekstra franskundervisning, ”eftersidning”, imens. Og det foregik en sommersøndag morgen mellem kl. 6 og 9. En sådan måde at gribe tingene an på, fremkaldte selvfølgelig smil hos os elever, men også en form for agtelse af Vig på grund af hans humoristiske metode.

Som tidligere præst afholdt Vig gudstjenester for personalet og de elever, der ikke var hjemme på weekend. Han så gerne, vi deltog, men her var der heller ikke den hårde påvirkning. Det var frivilligt. Og han lånte os også telefonen lørdag aften, når vi ville ringe efter en taxa for at komme til bal i omegnen.

Jørgen Lauersen Vig havde ofte en uortodoks tilgang ved løsning af praktiske problemer, som især vi, der kom fra landruget eller andre praktiske områder af samfundet, ikke kunne lade være med at smile af. Engang reparerede han loftet i tårnværelset. Loftet var lavet med trådvæv og cementmørtel. Vig puttete mørtlen op gennem trådvævet med fingrene, så disse blev helt hudløse. Hvad gør man så, mens huden skal gro sammen? - Ja, da Vig havde motorcykel og derfor lange motorcykelhandsker, tog han dem på. Om aftenen ved spisebordet kunne vi jo ikke undgå at opdage det, for Vig sad altid for bordenden op mod riddersalen, og da der blev læst op af en bog, mens vi spiste, måtte vi, også Vig, pege, når vi manglede noget, der stod på bordet uden for rækkevidde, så Vig fægtede/pegede med gaflen med handskerne på. Enhver anden ville nok have skjult, at man havde båret sig sådan ad, men ikke Vig.

Det er som bekendt god humor at kunne le af sig selv. Jeg tror også Vig bar sig uortodoks ad, når han rejste rundt i verden. Han arrangerede i sommeren 1959 en tur til Berlin for os, men de første 3 nætter havde vi ikke sovesteder, dog fik vi et par timers søvn den første nat i Rostock, hvortil vi ankom kl. ca. tre om morgenen efter, det var blevet lyst. Vi skulle sove på et skib, der benyttedes af den kommunistiske spejderorganisation ”Pionerne”. Den næste nat tilbragte vi i toget fra Rostock til Berlin og var i Berlin kl. ca. 6 om morgenen, og fik at vide, at vi ikke havde vandrehjemsplads den følgende nat. Ulmede der protest mod Vig en enkelt gang, var det her. - Men vi spiste brød, købt hos en bager og bestemte, at vi ville prøve at sove og bade ved Tegel søen om eftermiddagen. Vi havde badetøj med alle sammen undtagen Vig, men dette problem blev løst ligeså uortodoks, som han løste mange andre praktiske ting. Underbukserne blev blot drejet 180 grader og gjorde det ud for badebukser. (se billedet)

Om aftenen og om natten ville vi så se Berlin ”bei nacht”, men ved 23-tiden var vi trætte. Og vi tog ud i skoven ved vandrehjemmet og sov der. At turens eneste regnbyge netop skulle falde den nat, så vi vågnede på skovbunden, klokken 5 om morgenen, rystende af kulde, var jo ikke Vigs skyld. Men det kan nok være, at vi vidste, hvor vi skulle hen, da der blev åbnet til værelserne på vandrerhjemmet. - Hjemturen var heller ikke normal. Vi kom i et forkert tog i Gedser og strøg til København i stedet for til Korsør. Vi fik dog lov til at komme gratis fra København til Korsør, hvis vi tog det første tog, der afgik fra København. Vi havde ca. en time i hovedstaden, som vi bl.a. brugte til at frekventere en pølsevogn på Rådhuspladsen. Da vi var gået fra færgen i Nyborg, var vi der alle und-

tagen Vig. To mand løb op på færgen for at finde ham. Han lå og sov på en bæk. Således samlet kunne vi fortsætte rejsen til Odense. Det var en god tur, men jeg tror Vig sjussede sig meget frem, når han rejste alene. Det var jo sikkert også meget billige.

Vigs humoristiske side oplevede vi også på rejsen, fx da vi var kommet i toget i Gedser på vejen hjem. Der gik toldere gennem toget for at undersøge, om de rejsende havde noget, der skulle fortol- des. De stoppede op ved Vig og spurgte ham, hvad han havde i sin køjesæk. Vig åbnede sækken og rodede rundt i den og helt nede fra bunden, hev han en liter kærnemælk op. Det lo vi meget af, og tolderne besluttede at gå videre til næste vogn.

I sommerferierne i min studietid på Jelling Seminarium var jeg altid hjemme hos mine forældre på Damgård. Der var jo rigeligt af arbejde at gøre på en gård, og således også i sommeren 1961, da følgende hændelse indtraf. - Min bror, Verner, var vendt hjem til Danmark fra sin tid som soldat ved FN-styrken i Gaza og var karl den sommer. - Fredag den 14. juli om aftenen var alle vi andre tilsyneladende taget i byen, så Verner var alene hjemme. Samme aften havde en ung mand, der tjen- te hos vores ældste bror og hans kone i Ø. Nykirke præstegård, besluttet sig for at besøge os på Damgård. Ved 23-tiden, da den fremmede karl ville hjem, fulgte Verner ham ud i bryggerset. Mens de fortsatte snakken, opdagede Verner, at lyset brændte oppe på loftet, og han sagde, at han lige ville gå op for at slukke det. Han skulle imidlertid et stykke hen over loftet, da trappeopgangen ved en ombygning var blevet flyttet, men det var lyskontakten ikke. Mens han var længst henne, hørte han en mærkelig lyd nede fra bryggerset, og den fremmede karl kaldte på ham. Verner troede, at karlen var blevet syg, så han slukkede lyset og for i mørket hen til trappen og ned. Da han kom ned, stod der en person med sort fuldskæg, i motorcykeldragt og med hjelm på hovedet ved siden af kar- len (fuldskæg var meget sjældent dengang). Det var Vig. Karlen var simpelthen blevet forskrækket, da denne mystiske person pludselig stod ved siden af ham. - Os der kendte Jørgen Lauersen Vig, kan sagtens forestille os, at han er kommet temmelig lydløst – ikke for at liste sig ind på folk, - men han var et beskedent og stille menneske og ikke et bulderhoved, der råbte folk an på lang af- stand, når han nærmede sig én. - Jeg tror Vig var kommet ind i gården på sin motorcykel nogle minutter før og havde set, at der var lys i stuehuset. Han har så stået i den lyse nat ved motorcyklen og skrevet et kort til mig. Jeg fik kortet dagen efter, og har det endnu. Der står:

”Kollemorten 14. juli 1961 kl. 23.00. Kære Peter! Vi holder et lille elevmøde med nogle af de gam- le på søndag d. 16. ds mod aften, hvortil du er velkommen. Venlig hilsen jlv.”

Jeg tog med glæde derover og oplevede Hesbjerg endnu engang. Der var altid en god og venlig stemning på Hes- bjerg. Vi spiste godt og dansede i riddersalen til klokken tre.

En sommeraften år 2000 da jeg var på vej hjem til Jylland efter et besøg hos min søn og svigerdatter, der på daværen- de tidspunkt boede i Odense centrum, besluttede jeg mig for at dreje ned til Hesbjerg, som jeg få gange tidligere havde gjort i årenes løb. Det lykkedes mig at finde Vig, og vi snakkede om løst og fast og gamle dage og nogle af de fæl- les bekendte fra den tid. Vi stod uden for huset, han boede i. Men vi snakkede ikke om kloster og fredsforskning. Det åbnede han aldrig op for over for mig, og jeg spurgte heller ikke. Det var sidste gang, jeg så Vig og snakkede med ham.

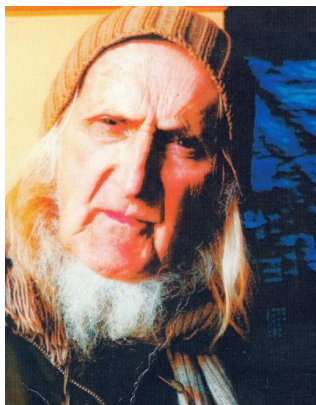

Venstreorienteret eller ikke. Hvis alle mennesker var som Jørgen Laursen Vig, var verden god at leve i. Vig og hans skole vil altid stå som et godt minde for mig.

Peter Peschardt Nørtoft

Efterskrift:

Jørgen Laursen Vig, der var født den 31. august 1918 i Bjerager ved Odder og døde den 28. december 2005 i Indien, var dansk teolog og var ejer af Hesbjerg Slot, som han købte i 1957 og ejede frem til sin død.

Filmen "The Monastery", der er produceret af Pernille Rose Grønkjær, handler om de sidste 7 år af Vigs liv, hvor han omdannede det faldefærdige Hesbjerg Slot til et kloster for den russisk-ortodokse kirke efter en længe ventet tilladelse. Filmen er samtidig et portræt af en særling, der brænder for sin sag, men som hen ad vejen må erkende, at drømmen viser sig sværere at realisere end forventet.

Billedet viser Jørgen Vig Laursen som de fleste nok husker ham.

Kvindes Valgret

Af: Erik Lund

I sommeren 2015 kunne vi markere, at det var 100 år siden, at kvinderne i forbindelse med en grundlovsændring fik tildelt valgret på lige fod med mændene. Neden anførte artikel vil kort berette om det forløb, der gik forud for vedtagelsen af grundlovsændringen, men vil dog først gengive en fristil fra 1909, en tid hvor debatten for eller imod endnu foregik i befolkningen. Stilen, der er skrevet af Thorvald Jensen, giver et indblik i hvilke argumenter modstanderne af lovændringen gjorde brug af

Som det har været omtalt i tidligere årsskrifter, tilbragte Thorvald Jensen vinteren 1909/10 på Frederiksborg Højskole. Thorvald var på dette tidspunkt 19 år. Fra dette højskoleophold har vi på Korup Lokalkiv et stilehæfte hvori Thorvald bl. a. har skrevet en stil om sin holdning til emnet kvindens valgret. På et billede af eleverne på Frederiksborg Højskole 1909-10, som er fundet på nettet, ses her den unge Thorvald Jensen.

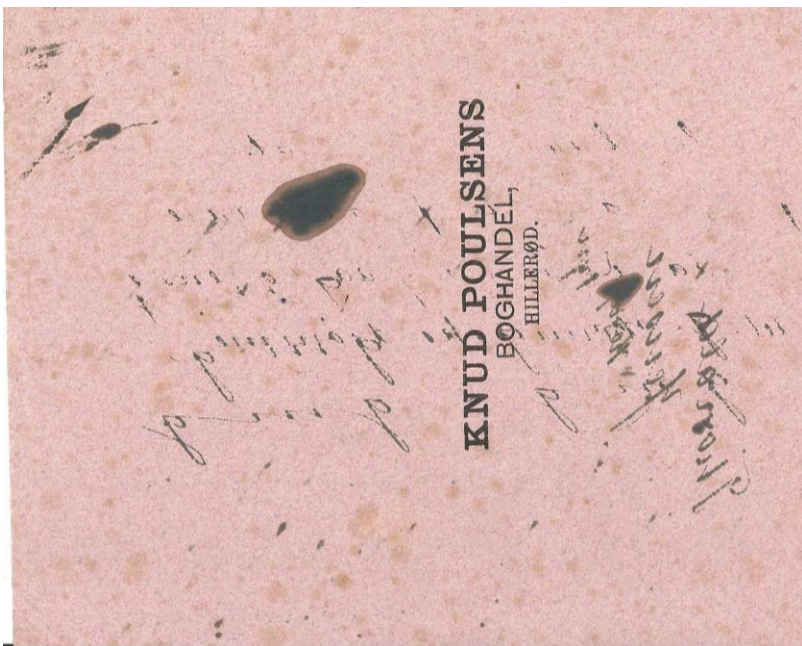
Stilen gengives herunder skrevet efter datidens retskrivnings principper.

Nu i vore Dage ser det ud, som den Tid ikke er fjern, da Kvinderne maaske vil faa politisk Valgret, og det er en Sag, der kæmpes meget for af dens Forkæmpere, ligesom der ogsaa kæmpes meget imod af dens Modstandere. Jeg selv er ogsaa Modstander af denne Sag. Hvorfor skal Kvinderne være ligestillede med Mændene i den Henseende? Det er noget, jeg ikke kan forstaa! Saa er der tillige ogsaa mange Kvinder, der synes, at dette vilde være urigtigt, om de naaede frem til Ligestillelse med Mændene. Dette ser ogsaa ret pudsigt ud, da disse Kvinder saa netop bekæmper deres egen Sag.

Hvad Dygtigheden angaar, kan det ikke hjælpe, at de beklager sig, for er de ikke dygtige nok, hvad de fleste vist ikke er, gælder det jo netop om, at de kan naa frem til Dygtighed i det offentlige Liv. Mon der i det hele taget er mange Kvinder, der har stor Indsigt eller Interesse for Politik? Det er

vist kun en meget lille Part. Hertil kan maaske nok siges, at der er enkelte Mænd, der lider af det samme.

20. April 1908 fik Kvinden den Kommunale Valgret. Dette synes jeg ogsaa, at det var imod mit Ønske. Hvad skal en Kvinde i Sogneraadet efter?

Hun fik ogsaa Ret til at blive valgt ind i Sogneraadet. Heldigvis var der heller ikke mange Kvinder, der blev valgt ind i Sogneraadene ved sidste Sogneraadsvalg, og de faa, der blev valgt, tror jeg heller ikke vil komme til at føle sig tilfreds med at sidde der midt i en Flok Mænd, og rejse en halv Mil hver anden Dag for at komme til Møde. Og hvad forstand kan hun have paa mange af de Arbejder, der her skal føres? Kommer Sogneraadet for Eks. ud at se paa en Vej, der skal gøres i Stand, og de gaar i Pløre til midt op paa Støvlerne, gad jeg nok se den Kvinde, der vilde være med her. Eller skulde et Vandløb reguleres eller synes, og de

skulde med her. Det vilde rigtignok ogsaa blive et dejligt Syn, og sikke en Fornøjelse, de vilde faa. Nej det tror jeg helle ikke en forstandig Kvinde vilde være med til, og hvad kan det hjælpe, at hun klagede sig for at blive fri? Med Ret følger sandelig ogsaa Pligter.

Jeg har hørt Folk sige, at en Gaardmand, der er i Sogneraadet, kan ikke få sin Jord passet ordentlig. Hvad bliver der saa af, hvis en Kvinde skal ud fra Hjemmet hver anden Dag? Der vilde vist blive en net Redelighed i Hjemmet. Der bliver jo næsten aldrig Tid til at efterse det Arbejde, Tjenestepigerne skulde gøre, og de er sandelig ikke altid saa paalidelige. Men det værste vilde blive Børnene. Hvad blev der af dem? De fik vist Lov til at løbe omkring og passe sig selv, som de bedst kunde. De kunde jo aldrig faa nogen ordentlig Opdragelse.

Med Hensyn til Lands- og Folketing vilde jeg da ogsaa ønske, at Kvinderne aldrig kommer til at afgive deres Stemme til disse Valg. Det vilde ogsaa blive noget mærkeligt, om de kom ind at sidde i disse Ting. Det kan jeg heller ikke faa ind i mit hoved, at en god og fornuftig Kvinde vilde lade sig bære til en Valgtribune under stormende Jubel.

Altsaa jeg ser det fra den Side. At det vilde blive et stort og uerstatteligt Tab for Hjemmene, om Kvinden kom bort fra disse, og jeg er ganske sikker paa, at den Ungdom, der fulgte efter, ikke vilde blive saa god og sund, som den var i Forvejen. Hvem ved, hvordan det saa vilde gaa? Der er daarlige Hjem nok, men flere vilde der sikkert blive.

Den 1. December 1909 Thorvald Jensen.

Stilen er skrevet med pen og blæk og sirlig håndskrift og det trækpapir eller klatpapir, som det blev benævnt i daglig tale, som han har efterladt i stilehæftet, vidner om, at mængden af blæk på pennen ikke altid var lige let at styre.

(Hvem af ældre årgang mindes ikke dette problem der opstod, når pennen blev dyppet for dybt i blækhuset).

Stilen, der sikkert er ham pålagt at skrive som en bunden opgave, berører et af datidens store politiske emner, og hvor Thorvald Jensen var placeret rent politisk, kan jeg kun gætte på, men at han ikke stod alene med sine synspunkter, kan man se af efterfølgende korte gennemgang af historien bag de danske kvinders kamp for at opnå stemmeret.

Debatten om valgret til kvinder kom for alvor på den politiske dagsorden, da venstrepolitikeren Fredrik Bajer fremsatte et lovforslag om kommunal valgret til kvinder i 1886. I sit indlæg i forbindelse med lovforslaget argumenterede Bajer for, at kvinder burde have stemmeret på lige fod med mændene, da han ikke så nogen grund til, at de skulle være udeladt fra det politiske liv på samme måde, som børn og forbrydere var det.

Da forslaget kom på dagsordenen igen i 1887, fremhævede Bajer, hvordan inddragelsen af kvinder kunne blive en gevinst for lovgivningsarbejdet, ligesom han lagde vægt på vigtigheden af, at kvinder fik direkte indflydelse i det politiske liv.

På Rigsdagen, hvor kampen for valgret skulle vindes, blev spørgsmålet om kvinders valgret gennem årene behandlet i en række debatter. Her var situationen imidlertid den, at hver gang et lovforslag om kvindelig valgret blev fremsat, blev det vedtaget i det venstredominerede Folketing, men nedstemt i det højredominerede Landsting. Derfor var det først efter Systemskiftet i 1901, hvor Landstinget mistede indflydelse, og først efter opnåelse af kommunal valgret i 1908, at kvinder som led i grundlovsændringen i 1915 blev tildelt stemmeret til Rigsdagen.

Uden for rigsdagen var den gryende kvindebevægelse imidlertid i fuld gang med at bevise, at kvinderne var særdeles egnede til politisk arbejde. Op gennem de sidste årtier af 1800-tallet mobiliserede tusindvis af kvinder sig i kampen for stemmeret og forvandlede kvindevalgretssagen fra et hovedstadsfænomen til en landsdækkende folkelig bevægelse.

I 1871 blev Dansk Kvindesamfund stiftet som den første kvindesagsforening, og senere fulgte en række rene valgretsforeninger. Blandt disse var Kvindelig Fremskridtsforening, der udgav tidsskriftet *"Hvad-vi-vil"*. Bladets redaktør, Johanne Meyer, argumenterede i en tale i 1888 for, at stemmeret skulle tildeles både gifte og ugifte kvinder og gælde både til kommunal- og Rigsdagsvalg.

Undervejs i processen organiserede flere og flere kvinder sig i valgretsforeninger, hvorfra de på forskellig vis agiterede for deres ret til at stemme. Forslaget blev vedtaget i Folketinget og derefter videresendt til Landstinget. Her blev det imidlertid afvist, og under debatten tog Carl Ploug i sit indlæg afstand fra forslaget i skarpe vendinger. Han argumenterede blandt andet for, at kvindens plads ikke var i det politiske liv, men i den hjemlige sfære.

I 1907 dannedes paraplyorganisationen Landsforbundet for Kvinders Valgret, der efterhånden kom til at omfatte 160 lokalafdelinger og ca. 12.000 medlemmer rundt om i landet. Via offentlige møder og diskussionsaftener blev budskabet om kvinders politiske medborgerskab bredt ud landet over. Efter Systemskiftet i 1901 skete der for alvor et gennembrud i 1908, hvor kvinder fik tildelt kommunal valgret. Ved kommunalvalget 12. marts 1909 stod kvinderne derfor for første gang opført på stemmesedlerne og var til stede ved valgurnerne. Resultatet blev, at 127 kvinder blev valgt, mens stemmeprocenten blandt kvinderne var 50 %. Blandt mændene stemte 76,5 %. Stemmetalsprocenterne ved de efterfølgende valg viste, at kvinderne var villige til at gøre brug af deres nyerhvervede valgret. I 1913 var man nået så langt, at det kun blev betragtet som et spørgsmål om tid, før kvindelig valgret blev indført. I en lydoptagelse fra 1913 argumenterede Elna Munch for, at kvinders interesse for de samfundsmæssige forhold ville blive øget, når de fik stemmeret, ligesom mændene ville komme til at opfatte kvinder som ligestillede.

De kvindelige kommunalpolitikeres arbejde blev en platform for at skaffe kvinderne den politiske stemmeret – det vil sige stemmeret også til Folketinget og Landstinget i Rigsdagen.

I 1915 blev kvinder endelig i forbindelse med en grundlovsændring tildelt valgret på lige fod med mændene, og som markering heraf organiserede en række af kvindesagsorganisationerne et valgretsoptog den 5. juni. Her afleverede repræsentanter for kvindesagsforeningerne en adresse til regering og rigsdag, hvori der blev udtrykt værdsættelse af den nyerhvervede stemmeret. Ordet "tak" var dog bevidst udeladt for at markere, at kvinderne nu blot havde opnået det, de hele tiden havde haft ret til.

Ved det første Rigsdagsvalg efter grundlovsændringen i 1918 var 41 ud af 402 opstillede folketingskandidater kvinder. Fire kvinder blev valgt til Folketinget og fem til Landstinget. Blandt dem Nina Bang, som i 1924 blev Danmarks første kvindelige minister - og verdens første kvindelige minister i en parlamentarisk valgt regering.

At kvindernes valgret ikke umiddelbart fik indflydelse på sammensætningen af sognerådet i Korup-Ubberud fremgår af bogen **Korup og Ubberud To sogne før og nu**, der blev udgivet i 2003 af Byhistorisk Udvalg.

Af bogen fremgår det, at der til sognerådsvalet i 1909 var opstillet to kvindelige kandidater i Korup-Ubberud. Ingen af disse to blev dog valgt, og kun 15% af de stemmeberettigede kvinder afgav deres stemme. I det hele taget skulle der gå mange år, før der kom kvindelige medlemmer i sognerådet, der i 1917 var blevet delt i to. Indtil sognerådene igen blev lagt sammen den 1. april 1966, var der i Korup sogneråd kun mandlige medlemmer, hvorimod Ubberud i 1958 fik sit første kvindelige medlem, husmoder Anna Nielsen, der repræsenterede socialdemokratiet.

I det nye sammenlagte sogneråd (se billede), der fungerede i 4 år frem til indlemmelsen i Odense Kommune i 1970, blev der indvalgt to kvinder nemlig husmoder Anny Andersen (V) og overlærer Ruth Ølenschlæger (K).

Korup-Ubberud sogneråd 1970 - B385 Korup Lokalarkiv

Forklaring til billedet af sognerådet på forrige side:

Fra venstre bagest gårdejer Niels Nielsen (V), proprietær Jørgen Peder Jørgensen (K), lagerarbejder Svend Dybmose Andersen (S), proprietær Hans Erik Plougheld (K), Gartner Knud Sørensen (RV), gårdejer Tage Kristiansen (V) og medhjælper Knud Jeppesen (S), og forrest fra venstre kommunekasserer Mads Jensen, lærer Ruth Øhlenschläger (K), formanden, gårdejer Bent Vedel Jensen (V), husmoder Anny Andersen (S) og snedkermester Tage Simonsen (V)

Kalørgården 1950

Af Johan Balslev

I 1950 købte min far, Mogens Balslev, Kalørgården. Hele familien kom fra København, men flyttede til Fyn, idet min far havde fået en stilling ved Thomas B. Thrige i Odense, og besluttede at erhverve sig Kalørgården.

Størrelsen på Kalørgården dengang var på 54 tønderland. Der var et dyrehold på 12 køer samt opdræt, 5 søer, 2 spand heste og hønsehold.

Orne havde vi ikke, men det blev klaret med en besøgende orne. Ornemanden ankom med ornen i en grisekasse i sidevognen på en Nimbus motorcykel.

Far ansatte en bestyrer, 2 karle og 2 stuepiger. Karlene havde værelser i længen uden varme og varmt vand. Bestyreren og hans familie boede i en mindre afdeling for enden af stuehuset.

Min familie boede i resten af stuehuset, der var et stort køkken, stor spisestue, to stuer og fem værelser og stor kælder med kulfyr.

Markerne blev dyrket med byg, roer og rødkløver til frø, enge og græsmarker til kvæget. Kalørgården havde nogle tønderland skov, som leverede brænde og kvas til bestyrerens komfur.

Byggen blev høstet med selvbinder, negene blev oplagret på ladeloftet og tærsket indendørs i laden om vinteren efter behov. Roerne blev taget op med håndkraft og kørt i kule.

Det var en revolution, da hestene blev udskiftet med en grå Ferguson traktor. Alle, der kunne krybe og gå, var ude på gårdspladsen for at se, da traktoren blev leveret.

På billedet ses Johan sammen med Alice og Ellinor Skals Petersen og en ukendt pige (den mindste)

Far havde nu fået nok af at drive landbruget, og det blev besluttet at Kalørgården skulle forpagtes ud. Det nye forpagterpar hed Asger og Petra Skals Petersen, med deres to døtre Alice og Ellinor. De var meget hårdt arbejdende og sparsommelige.

Selv var jeg som dreng meget aktiv i landbruget og arbejdede godt sammen med bestyrer og karle. Det var derfor med nogen spænding jeg

imødeså, at landbruget nu blev forpagtet ud. Jeg var hungrende for at genoprette min position med hensyn til at være med i det daglige arbejde, så jeg var hurtigt i kontakt med Asger, som også var interesseret i at få et par hjælpende hænder. Petra tog sig som sin pligt at kigge lidt efter mig med hensyn til tøj, lektier og ordentlig kost.

Asger og jeg arbejdede godt sammen, og Asger gav mig en masse ansvar. Jeg fik lov til at køre Fergusonen, og efterhånden fik jeg næsten alt traktorarbejdet. Herlige dage, de dumme lektier var knap så interessante. Jeg blev endda spurgt, om jeg kunne pløje tre tønder land for vores stuepiges forældre, der havde en lille ejendom, Egebo, nær Kalørgården. Det var en fantastisk betroelse, og jeg fik en tikrone seddel for det, den mest værdifulde tier jeg nogensinde har haft.

Asger solgte Fergusonen og købte en splinterny rød Bukh traktor, der var lidt større. Jeg var helt vild i varmen, det var som at få en forfremmelse. Det var en diesel, og motoren sagde som en fiskekutter. Jeg var lige ved at komme op at slås med Jørgen fra skolen, da han sagde at Bukh var en lorte traktor.

Mine søskende gik på katedralskolen i Odense og jeg selv gik i hver anden dags skolen i Ubberud. Det passede mig godt, men ikke mine forældre. De tvang mig ind på Frøken Hørlüks skole i Odense, men det var kun for en kort bemærkning, idet jeg gjorde mig utilbens med vilje, for at komme tilbage til Ubberud skole, - det lykkedes.

Den årlige eksamen på Ubberud skole var en formel affære, fint tøj på. Skolekommissions medlemmer gik op og ned af gangene for at forhindre, at vi snød. Jeg var gået i stå over et af regnestykkerne, som jeg ikke rigtigt kunne klare. En af skolekommissionens medlemmer, en ældre herre hjalp mig meget, meget diskret og hviskede, så kom jeg i gang igen og klarede skærene. Det var Hans Christiansen, far til Lilian fra klassen.

Glade dage var tilbage, og hvis det ikke var sammen med bestyrer og karle, var det sammen med nogle skolekammerater nede på Højbjerg banen. Det var en nyetableret motor cross bane, hvor der blev trænet to aftener om ugen, plus motorløb en gang om måneden. Vores lokale helt, Ejvind Hansen, der boede lige ved banen, var blevet Danmarks mester. Henning, min skolekammerat og jeg kunne navnene på alle rytterne, Ejvind Hansen, AJS, Jørgen Iversen, Norton, Knud Lohdal, Ariel, Arne Svendsen, Triumpho.s.v.

Støjen kunne høres på Kalørgården, og det passede ikke far, der fluks tog sin Chevrolet og kørte ned på banen og klagede over støjen. Henning og jeg var altid på Højbjergbanen, når der var træ-

ning, og derfor også altid der, når Far kom for at klage. Jeg vidste, at far ville komme, og Henning og jeg holdt øje med hvornår Chevroletten kom rullende. Når den var set på markvejen til motorbanen, så var det med at skjule sig i en lille granskov, der stødte op til banen.

En ting, der kom bag på os elever var, at lige pludselig i 4. klasse skulle vi til at gå i skole hver dag. En ny tilbygning til skolen var færdig i 1956, og der kom et nyt lærerpar, Karen og Ove Kühn. Udover lærer Skytte var der nu tre. Det hele blev mere formelt og disciplinen blev strammet op. Lærer Kühn blev vi glade for, selvom han var den, der strammede disciplinen mest.

Da jeg var 16 år (1959) solgte min far Kalørgården.

Kalørgården står for mig som det sted, der formede min ungdom, og det er med respekt og savn, at jeg tænker tilbage til tiden på Kalørgården.

*Johan Balslev
Cornwall*

En "Høker forretning" i Korup by

Betegnelsen "Høker" er en gammel betegnelse, som brugtes om en handlende, der under beskedne former solgte levnedsmidler og andre varer. Ordet bruges første gang i 1400-tallet, og indtil 1800-tallet var der tale om omvandrende handlende med eller uden torveplads. I anden halvdel af 1800-tallet får flere høkere forretningslokale. Hvis høkeren kun solgte levnedsmidler, kaldtes han spækhøker, da spæk (det tyske ord for flæsk) var den vigtigste af høkerens varer. Fra 1840 ansøgte spækhøkerne om blot at blive kaldt høker for at slippe af med det tyske ord, men flere og flere foretrak fra denne tid betegnelsen viktualiehandler.

På nutidsdansk bruges ordet høker spøgende eller nedsættende. Betegnelsen kendes bl. a. fra eventyret "Nissen hos spækhøkeren" skrevet af H. C. Andersen i 1852, og ud fra studentens besøg i forretningen kan vi her læse, at spækhøkeren bl. a. også handlede med smør, ost og kaffe.

Hvornår og hvorfor man skiftede over til at benævne høkeren som købmand, forstår man bedst ved at følge detailhandlens historiske udvikling.

For ca. 150 år siden var al købmandshandel ude på landet forbudt, hvilket betød, at de varer, som man ikke selv kunne fremstille på gårdene, måtte man købe i købstaden, når man var her inde for at afsætte sine egne produkter

Årsagen til denne bestemmelse skal søges endnu længere tilbage, faktisk helt tilbage til middelalderen, hvor kongen og statsmagten ved tildeling af handelsprivilegier til købstæderne søgte at gøre disse til kraftcentre spredt ud over riget. Købstædernes særrettigheder blev først ophævet med indførelsen af "Næringsloven af 1857", men gennem første halvdel af 1800 tallet blev lovgivningen dog gradvis lempet.

I 1845 kom således "Prangerloven", der tillod folk, der boede på landet, at opkøbe landbrugsprodukter og indføre disse til købstæderne, hvor de så måtte sælge disse produkter i større eller mindre

*En københavnsk spækhøker
(kobberstik af G.L. Lahde 1820)*

partier. Som en følge af loven opstod en ny type handlende, hvilket lovgiverne nok ikke havde forudset, nemlig at der kom ”Kræmmere”, som opkøbte produkter hos landboerne, tog til byen og solgte disse varer og tog andre varer med tilbage til landboerne. Mange kræmmere købte for egen regning kaffe, sukker, krydderier, tobak og brændevin m.m. med sig hjem og solgte disse varer fra deres bopæl, selv om denne form for handel var ganske ulovlig men den vandt efterhånden hævd og lod sig ikke sådan afskaffe.

I Grundloven fra 1849, der ophævede enevælden, står om næringslivet: ”Alle Indskrænkninger i den frie og lige Adgang til Erhverv, som ikke er begrundet i det almene Vel, ophæves ved lov”. Som en følgelovgivning heraf kom i 1856 ”Høkerloven”, der gav alle, som søgte og var myndige samt bosat på landet og ikke før havde været straffet med offentligt arbejde, ret til et ”Høkerpatent”, som kostede 5 rigsdaler. Dette patent gav indehaveren ret til at drive handel med bestemte varer fra et udsalgssted på landet, varer som danske landbrugsprodukter, salt, brænde, olie, tran, lys, svovlstikker, tjære, træsko, sæbe, soda, kaffe, kaffesurrogater, sukker, the, sirup, og tobak, men man måtte dog kun have et mindre lager af de pågældende varer, og udsalgsstedet skulle ligge mindst 1 mil (ca. 7,5 km.) fra købstaden, hvilket betød, at loven kunne udnyttes til at starte som Høkere både i Korup og Ubberud sogn.

”Høkerloven” var en god lov for landboerne, idet der nu for første gang blev givet tilladelse til salg af købmandsvarer på landet, og dermed erkendtes, at landboerne også havde behov for at købe kolonialvarer og andre moderne livsfornødenheder. Samtidigt legaliserede loven til en vis grad den ulovlige kræmmerhandel, der havde fundet sted gennem flere år. Loven havde dog den mangel, at den ikke var bred nok, den tillod nemlig ikke salg af så almindelige varer som krydderier, risengryn, m.m., og brændevinshandel var aldeles forbudt. At denne sidstnævnte regel ofte blev brudt blev af Høkerne forsvaret med, at det var umuligt for dem at drive forretning, hvis ikke kunderne fik en dram, hvad der altid havde været en skik i købstæderne.

I 1857 kom så ”Næringsloven af 28. december 1857”. Det var en ny næringslov, der brød med de gamle principper, idet alle uddannelseskvalifikationer og lavstvang bortfaldt, men samtidigt gjorde den udøvelse af næring afhængig af et ”Næringsbrev”, til hvis erhvervelse der krævedes statsborgerskab, fuldmyndighed og uberygtethed. For handel indførtes fire slags næringsbeviser: 1. Grosse-
rer. 2. Købmand (såvel opkøb som salg). 3. Detailhandler. og 4. Høker. Købstæderne fik dog en vis beskyttelse ved oprettelse af ”Læbælter”, hvormed bestemtes, at der ikke måtte drives købmands- eller detailhandel nærmere end 1½ mil fra købstaden, og for høkerhandel stadig 1 mil.

Som med håndværkerfagets udøvere var det hovedsageligt husmænd og jordløse, der etablerede sig som høkere. I Korup fik Jacob Hansen fra Pederstrup og Hans Andersen i Korup by i 1857 sogneforstanderskabets anbefaling til at drive høkerhandel. Eftersom høkerne kun måtte udbyde et begrænset vareudbud, stod et næringsbevis til detailhandel i høj kurs, fordi det kunne være med til at øge omsætningen i forretningen. Flere forsøgte at få den eftertragtede ret, som også lettede retten til at sælge brændevin (efter 1870). Høker Erik Hansen i Slukefter (Slukefter Kro) fik i 1892 næringsbeviset på høkerhandel ombyttet med et næringsbevis på detailhandel og samtidigt næringsbevis til brændevinshandel. Det samme fik Jørgen Rasmussen i Korup by 1907, han havde haft høkerbevilling fra 1890.

Om Jørgen Rasmussen også kaldet Jørgen Høker ved vi at han den 28. november 1889 overtog ejendommen med den nuværende adressen Korupvej 26 og at han har fået tilladelse til høkerhandel fra den 23. november 1889. I næringsprotokollen kan vi læse, at han fra den 23. april 1907 opnår tilladelse til detail og brændevinshandel.

Den 1. april 1913 overtages købmandsforretningen med tilhørende 3 tdr. land af ægteparret Pouline og Søren Jørgensen. I næringsprotokollen tillades Søren Jørgensen den 7. juni 1913 ”Detailhandel og Handel med Brændevin, men ikke siddende gæster, udskænkning eller fortæring”.

Ægteparret drev sammen forretning og landbrug i 16 år til Søren Jørgensen døde den 7. august 1929. Pouline Jørgensen fortsatte forretningen sammen med sin ældste søn Christian, indtil Pouline dør den 6. april 1953. Christian viderefører forretningen sammen med hustruen Julia, indtil han dør den 8. Oktober 1967, og da Julia ikke mente, at hun kunne fortsætte, lukkede hun den 1. April 1968 forretningen, der var kendt som Korup Købmandsforretning,

Korup Købmandsforretning,
Korupvej 26. ca. 1920
Pers. er: forrest Betty, dernæst
fra v. Paula stående med Anna
på armen, Pouline Jørgensen,
Inger Jørgensen, Helene, Ebba
ung pige i huset samt med-
hjælper med koen.

Billedet herunder viser huset
som det ser ud i dag.

Øvrige forretninger med ”Hø- ker-bevilling”

Slukefter Kro, Rugårdsvej 590

Den 18 juni 1886 sælges kroen til Rasmus Sørensens, der driver den i 5 år, hvorefter hans staldkarl Erik Hansen overtager kro-gården den 23 nov. 1891.

I næringsprotokollen kan læses at Erik Hansen den 14. maj 1892 får næringsbevis på gæstgiveri og som høker og hvedebrødsbager og ligeledes igen i 1910, næringsbevis på krohold med restauration og som detaillist med brændevinshandel og som hvedebrødsbager.

Korup Handelshus, Rugårdsvej 461

Forretningen etableret i 1910. Den 24 april 1913 får den nye ejer Thorvald Jensen tilladelse til handel med brændevin. I maj 1917 får snedker Jens Laurits Hansen skøde på forretningen og erhverver næringsbevis på detailhandel og samme år også brændevinshandel uden udskænkning og fortæring,

Erik Lund

Arkivalie fra Ubberud Lokalarkiv

Hans Peder Jensen og Sofie
Hans Peder Jensens piger

fra venstre: Maren Jensen f. 6/10 - 1896
Andrea Jensen f. 16/5 - 1900
Margrethe Jensen f. 28/3 - 1898
Kirstine Jensen f. 19/11 - 1894

De boede i et lille husmandsted nær kirken.

Hans Jensen
Karl på Ubberrud gård
og Ristro
boet i Ubberrud ca 1903
husmandsted ved kirken

Min Morfar:

Hans Peder Jensen f. i Svanninge 4-9-1860
død d. 16-6-1916 i Ulberud

Min Mormor: Anne Sofie Jensen f. Rasmussen
d. 17-9-1861. i Høerne

død d. 9-11-1910 i Ulberud
begge begravet i Ulberud.

De boede i Høgnisminde i Fåborg
hvor 6 af deres 7 børn er født.

De boede i Høgnisminde fra ca. 1-5-92

Min morfar var vognmand og kørte med
hust og vogn (for vognmands garden i Fåborg)

De flyttede til Bøjden og fik et lille hus
med jord til et sted der hed "Lyndkro-
gen". Og det må have været efter 1901
for min morbror Rasmus Jensen er født
i Fåborg 1901-26/12 (så vidt jeg har fået oplyst)

Og så er de flyttet til Ulberud omkring
1903. ? Deres yngste datter Karen er født
d. 28-5-1904 i Ulberud og død i 1908

De havde et lille husmandssted tæt ved
kirken. Hans P. Jensen samlede ind til
"Julens glæde" det gjorde han den dag
hans kone blev syg, og vognen måtte ude
lede efter ham. Sofie døde d. 9 nov. 1910.

Hans P. Jensens børn

Hans Jensen f. 18-5-1893 i Faaborg
Hjortine Jensen f. ~~6-10-1894~~ 10-11-1894
Maren Jensen f. 6-10-1896 i Faaborg.
Min Mor Margrethe Jensen f. 28-3-1898 i Faaborg.
Andrea Jensen f. 16-5-1900 i Faaborg
Rasmus Jensen f. 26-12-1901 i Faaborg
Karen Jensen f. 28-5-1904 i Ulberud + 1908
i Ulberud.

Så vidt jeg kan forstå, må de allesam-
men være konfirmeret i Ulberud kirke
måske med undtagelse af Rasmus da det
~~har været efter fadrenes død i 1916.~~

Sønnen Hans Jensen var i mange år jærtekarl
på Ulberudgård. Han flyttede senere til en
mindre gård (Jeg tror det var Ristbro)
Rasmus Jensen har tjent hos Ristbro i man-
ge år.

Jeg har hørt gennem min mor, at min
mor hjalp til hos skolelæreren hver anden
dag, når hun ikke var i skole. Da hun
blev konfirmeret i (1912)? kom hun ud
at tjene på "Haldergården" først som lærn-
rige, senere som stuepige, det var hos Esbjerg.
Hun har gættet Ove Esbjerg og hans søster
Poula. Senere kom Margrethe til Ulberudgård
som stuepige.

Billeder fra Korup lokalarkiv – eksempler på fortidens ”VW”

B647 – Familie på tur i jumbe

B71 - Pastor Vedel kører i gig

B584 – Udflugt fra Korup Brugs

B572 – Carlo Larsen Korup Lindegård

B1463 – Tre generationer fra Lundbjerggård

B230 –Dagvognen Odense - Hårslev

Afleveringer og forespørgsler 2016 – Korup Lokalarkiv

Sten Hansen
Niels Henrik Nielsen
Bente Karin Lindhardt
Karin Ramskov
Bo Rene Storm
Inge Brunsvig
Richard Dupont
Kirsten Jørgensen
Vera Mogensen
Vibeke Sangill
Peter Ramskov Andersen
Sten Hansen
Frans Bay
Willy Christiansen
Niels Peter Nielsen
Lise Skaarup Christoffersen
Grete Jensen
Povl Erik Jensen
Bent Viskum
Ellen Andersen
John Andersen

Hole Skovvej 51
slagter Alfred Møller
lærer Bo Jørgensen
pastor Wellejus
proprietær Heje, Søbakkegaard
Jens Peter Jensen
fam. Mortensen
Søbakkegaard
Grævlingehuset
Præstevej 15 og Rugårdsvej 546
Manuskript til Korup Sogn 1700-1850
Sognerådsprotokoller
Byggeri af Jens P. Koch i Korup
Familiebilleder
Maleri af Korup Kirke
Maleri af Korup Kirke
Kammertoften 3
Dana Elektro
Billede af Brunebjergvej 40
Skolebillede
Sportsbilleder

Afleveringer og forespørgsler 2016 – Ubberud Arkiv

Jørgen Clausen, København
Bjørn Eriksen, Hillerød
Brian og Karin Knudsen
Jytte Hansen
Jens og Vivian Hvenegaard
Rikke Christensen, Tornmarksvej
Magarere Ferrari Koburg
Jens Peter Larsen, Juelsminde
Kjeld og Carsten Nielsen, Vejrup
Peter Peschardt Nørtoft

Ubberud Smedje
St. Korsebjerg
Ubberudvej 71
Korup Dagcenter
Korsebjerghave
Tornmarkshuset
Sadelmager Madsen
Ubberud Mejeri
Vejruplundvej 42
Hesbjerg Slot